

MCA-001-034203

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

C - 4032 : Geography : Paper - 8

(Geography of India - II) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 034203

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રક્રિયાત છે.
 (૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ શક્તિના સાધનો કયા કયા છે ? ભારતના કોલસા ઉત્પાદક પ્રદેશોની વિગતે ૧૪
 માહિતી આપો.

અથવા

૧ ભારતના મુખ્ય ઔદ્યોગિક પ્રદેશો પર વિગતે ભૌગોલિક નોંધ લખો. ૧૪

૨ ભારતના લોખંડ-પોલાં ઉદ્યોગનું આર્થિક મહત્વ સમજાવી, તેના વિકાસની રૂપરેખા આપો. ૧૪

અથવા

૨ કુદરતી વાયુ અને પ્રવાહી ચીજોના વહનના સંદર્ભમાં ભારતમાં પાઈપલાઇનના વિતરણની ભૌગોલિક માહિતી આપો. ૧૪

૩ ભારતના આર્થિક વિકાસમાં રેલ-માર્ગનો ફાળો વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં ઉદ્યોગોના વિકાસની માહિતી આપી, ભારતના સિમેન્ટ ઉદ્યોગ વિશે અહેવાલ આપો. ૧૪

૪ વસ્તીગીયતા એટલે શું ? ભારતમાં વસ્તીગીયતા પર અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતના આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર પર વિગતે ભૌગોલિક નોંધ લખો. ૧૪

૫ નોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

- (૧) ભારતના ખનિજતેલ ઉત્પાદક પ્રદેશો
- (૨) ભારતનો ખાંડ ઉદ્યોગ
- (૩) ભારતમાં શહેરીકરણ
- (૪) ભારતની વ્યાપારનીતિ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagram wherever necessary.

- 1** What are the energy resources ? Give a detailed information **14**
of coal producing regions of India.

OR

- 1** Write a detailed geographical note on major industrial **14**
regions of India.

- 2** Explain the economic importance of Iron and Steel **14**
industry of India and give the outline of its development.

OR

- 2** Give a geographical information of distribution of pipeline **14**
in India with special reference to transport of natural gas
and liquid materials.

- 3** Explain in detail the contribution of Railways in economic **14**
development of India.

OR

- 3** Give a information of development of industries in India **14**
and give account of Cement Industry of India.

- 4** What is density of population ? Explain the factors **14**
affecting the density of population in India.

OR

- 4** Write a detailed geographical notes on national and **14**
international trade of India.

- 5** Write notes on : (any **two**) **14**

- (1) Mineral oil producing regions of India
- (2) Sugar Industry of India
- (3) Urbanization in India
- (4) Indian Trade Policy.